

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetés:
 Helyben: Egy óra 28.000 K, Három óra 84.000 K, Egyes szám kőnap 1000.
 Vidéken: Egy óra 32.000 K, Három óra 96.000 K, Egyes szám kőnap 2000 K.

Felélés szerkesztő és lapfőigazgató:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
 A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
 Megjelenik ünnep utáni nap kivételével minden nap

Déri Frigyes halála.

Debrecen város színházán és muzeumán fekete lobogót lenget az őszi szellő. Debrecen város legnagyobb kulturmecenása **Déri Frigyes** kormányfőtanácsos, Debrecen szabad királyi város diszpolgára tegnapelőtt Bécsben váratlanul meghalt.

Déri Frigyes hatalmas adományával gróf Széchényi István mellé sorakozik a magyar történelemben és nevét aranybetűkkel írja fel a magyar nemzetnek örökké fájó, borongó lelkű történetírója.

Déri Frigyes gyásza Debrecen város gyásza, az egész magyar nemzet fájdalma. Siratja őt kisdéd családja mellett, nagyobb családja — az egész magyar nemzete.

A nagy kultur Maecenás halálának első hírére Sőregi János az éppen Bécsben időző muzeumi segédőrt táviratolta Lőfkovits Arthur muzeumi igazgatónak. A szomorú hírt, melyet először nem akartak hinni, megerősítette a Déri családnak tegnap Debrecen város polgármesteréhez intézett következő távirata:

Déri Frigyes ma délelőtt szívszélhűdés következtében meghalt. — Temetéséről értesítést fogunk küldeni. — Déri család.

A távirat előző napról kelt és csak tegnap érkezett Debrecenbe.

Magoss György polgármester táviratában Csóka Sámuel polgármester helyettes rögtön rendkívüli tanácsulást hívott össze.

A tanács ülésen részvételt jelentette be Déri Frigyes halálát. Dr. Csűrös Ferenc javaslatára a tanács a következő táviratot küldte el a Déri családnak.

Déri családnak, Bécs. Máriahilf strasse 84. — Debrecen város Maecenásának váratlanul jött halála felett mély gyászsal és nagy megrendüléssel fejezi ki igaz részvétét Debrecen város tanácsa.

Ezenfelül a tanács megbizta Sőregi János muzeumi segédőrt, hogy a temetésen, amely szármítás szerint ma lesz Debrecen város képviselje és helyezzen koszort a város nevében és a város színeit viselő szalaggal a Déri Frigyes koporsójára.

A szalaga a tanács ezt a szöveget kéri nyomtatni:

— Maecenásának és diszpolgárának halás kegyelettel Debrecen város közönsége.

Tegnap délelőtt dr. Czákó Elemér kultuszminiszteri helyettes államtitkár telefonon értesítette Debrecen városát, hogy Déri Frigyes temetésén a magyar államot a külügyi hivatal egy magas rangú tisztviselője képviseli, ezenkívül a kultuszminisztérium is képviselteti magát a temetésen.

Nincs kizárva, hogy dr. Magoss György polgármester, aki jelenleg Budapesten tartózkodik személyesen fog megjelenni a temetésen.

Déri Frigyes élete.

Déri Frigyes 1852-ben született Baján. Már 21 éves korában Bécsben került. A textil iskola elvégzése után 1878-ban a párisi világ kiállításra küldte az osztrák kereskedelmi és ipar kamara. Párisban nagy elméleti és gyakorlati szakismeretét szerezvén Magyarországon a szekszárdi selyem szövődét állította talpra. A magyar selyemiparnak csinált nagy propagandát.

Ezenkívül Déri szenvedélyes műgyűjtő volt. Bécsben hatalmas palotát vásárolt, amelyeket műkincsekkel rakott meg.

Feleségének bekövetkezett halála után élete egyetlen feladatául tűzte ki hazája kulturájának fellendítését. Elhatározta, hogy kulturházat, muzeumot emel hazájában.

Előbb szülővárosában, Baján akart kulturházat emelni, de később eltért e szándékától és egy nagy magyar egyetemi várost keresett gyűjteménye számára. Ezt a várost Debrecenben találta meg.

A muzeum felépítését hathatósan szorgalmazta, nem rajta mult, hogy eddig késett és nem érthette meg álmai legszebbjét.

Nagy szeretettel fogadta az ősz kultur Maecenást Debrecen város közönsége, midőn tavaly a Fűvész kertben a muzeum alapkövének letételénél közreműködött. Szeretetének fényes tanúbizonyságaként ez év tavaszán diszpolgárai sorába iktatta.

Hő vágya volt, hogy muzeuma felépüljön, hogy e muzeumban együtt dolgozzon a muzeum örököseivel. A kérelmetlen halál megfosztotta e gyönyörűségről.

Gömbös Gyula megcáfolta a Wild József vádjait.

A nemzetgyűlés mai ülése.

A nemzetgyűlés mai ülését **Szótovszky Béla** elnök féltékenykedőkor nyitotta meg. Gömbös Gyulának adja meg a szót, aki napirendelőtti felszólalásra kért és kapott engedélyt.

Gömbös: Kötelességet teljesít, amikor Wild József levelére a nemzetgyűlésen válaszol. Nem akceptálhatja azt a szokást, hogy olyan kérdéseket, amelyek a nemzetgyűlés elé tartoznak, újság hasábjain jelenjenek meg.

A vád amely elhangzott olyan súlyos, hogy kénytelen a nemzetgyűlés türelmét igénybe venni. Úgy látszik az a tragikum, hogy a barátai az intrika fegyverével harcolnak ellene.

Egy régi esetet említ. A császári és királyi hadiskola hallgatója volt, amikor egy napon kihallgatásra rendelték. Ott Krausz altábornagy közölte vele, hogy egy honvédtiszt jelent meg nála, azzal vádolta meg, hogy szoros összeköttetést tart fent a magyar függetlenségi párttal és forradalomra készülődik. Az illető tisztet is kihallgatásra rendelte és akkor hallotta, hogy **Dr. Anponyi Albert** gróffal áll összeköttetésben és az ő utasítására készíti elő a forradalmat Ausztriában és Magyarországon.

Ebben az időben nem is ismerté gróf Anponyi Albertet, az illető tisztől pedig kislútt hogy mögötte volt, eléje akart kerülni és ki akarta őt szorítani.

Közöttem és Wild József között régi barátság van. Együtt harcoltunk, mint katonák és a forradalomban is együtt tettünk szolgálatakat a nemzetnek.

Ő volt az, aki sülvét helvezett arra, hogy Wild József képviselő levezen és minden befelovását arra használta fel, hogy bekeverüljön a nemzetgyűlésbe.

Halál senkitől nem vár soha, annyi korrektséget azonban elvárni volna tőle, hogy amikor első nyílt levelét megírta, tekintettel a régi barátságára, lojalitásból elüttatta volna hozzá és figyelmeztette volna. Hátbatámadni őt olyan alapon, amelynek nagyobb hatása van kifelé mint befelé, olyan foglalkozás amelyről nem tud eléggé elítélni szavakat találni. Ez az izlés kérdése és a baráti kötelesség kérdése is.

Lehet, hogy téved, azonban senki nem állíthatja, hogy ő nem teljes becsületességgel és férfiasággal kívánja a magyar ügyet szolgálni és hogy nem érzi azt, amit mond. Természetes, hogy politikai céljait el akarja érni.

Azt a kérdést intézi az egységespárt ügyvezető elnökéhez és a kormányelnökhöz, hogy van-e valami közük a nyílt leveléhez?

Mi, akik megindulva állunk néma koporsójánál, hitünk csak erősödik, hogy a Déri muzeum mihamar felépül és hirdeti a meghalt Déri Frigyes nagyságát soká a halás utódok előtt.

Nincs — válaszolia Almásvy László a kormányzóért ügyvezető elnöke.

Gömbös: A választ köszönettel veszi tudomásul. Meg kellett ezt kérdeznie; Csodálatos dolognak tartja, hogy mindig akkor jelenik meg egy „Offener Brief” a Pester Lloydban amikor a kormányvalami baja van. Ha Wild József egvényi akciója volt a levél, akkor felszólítja őt, hogy a nemzetgyűlés színe előtt bizonyítsa be a vádakát.

Lendvay: Hol a vádló?

Zsirkav: Most tanul a berlini iskolában magyarul!

Gömbös: Azt, hogy valaki mindig az újságok hasábjaira menekül, ahelyett, hogy a Házban beszéljen, nem akceptálhatom.

Felkiáltások: Szereti a fedezéket.

Gömbös: (Visszafordul a faivédők felé). Szeretném, ha felszólalásomban meg barátaim sem zavarnának. (De-rültés). Az illető hétfői reggeli lap, a melyben a nyílt levél megjelent, konzekvensabb volt Wildnél és nyíltan megmondta hogy Albert puccsáról van szó. Szomorú dolognak tartja, hogy azok, akik azt hirdetik, hogy mennivre kell vírvázni a külföldi reakcióra, lapjaikban olyan tényeket imputálnak egy magyar politikusnak, amely kifele káros hatással van.

Ma egy ilyen puccsot örülszégnek tart bármilyen oldalról jöjőn is. A kérdés felvetése nem célozhat mást, mint a most készülő keresztény koncentráció megbénítását. Azt akarják, hogy a szabadkirály választók és legitimisták szembe kerüljenek egymással. Ő a szerencsétlen királypuccs óta visszavonult ettől a kérdéstől, mert azt tartja, hogy a mai helyzetben erről a kérdéstről beszélni nem lehet. Ha hangoztatjuk hogy szuverének vagyunk, akkor ezt a problémát nem szabad úgy felvetnünk, hogy abba a külföld is bele szólhasson.

Wild volt az, aki annak idején, amikor a Böhmel ügy aktuális volt, megjelent Ulainnál és ezt mondta neki:

— Vigváz barátom, valami készül elenetek.

Ulain nem tudta miről van szó és egy hónapra rá, meg volt a Döhmel ügy. Az a véleménye, hogy egy beteges Nachrichten-officirrel áll szemben, aki nem tud attól szabadulni hogy valami után ne kutasson és nem bírja a nyugodt életet, mindég keres valamit. A levél egyes passzusaival foglalkozva ki-eleneti, ezután, hogy semmi hasonlóságot nem talál a mostani és az októberi forradalmi helyzet között. Reméli, hogy azok, akiknek a kezében a hatalom van, semmiféle olyan mozgalmat amely a

nemzet és az állam érdeke ellen van, nem fognak tenni.

Politikai hitvallásom az, hogy nem tudjuk elképzelni, hogy a fővárost a baloldali többség vegye át. Nem mondtam, hogy miképpen akarom ezt megakadályozni de világos, hogy mindenképpen azon leszek, hogy ne jusson be oda a baloldal és Vázsonyi Vilmos. Nem tudjuk elképzelni, hogy Magyarország fővárosában ne magyar men-talitásnak megfelelő politika folyék.

Ráter ezután a levél ama passzusára, amely azt mondja, hogy a faivédő mozgalom kifele rosz benyomást tesz és különösen a nemzetiségi vidékekre való tekintettel jöveteletlen hibák követek el a faivédők. Hogy mit értünk faivédelem alatt, mondja Gömbös, azt kifejeztük Keeskenémen. Minden nemzetiség erősítését, amely nem zsidó vissza akarjunk szorítani a zsidók szupremáciáját.

Wild József azt állítja, hogy én azért mondtam hogy Vázsonyiek azért nem jöhetnek a városházára, mert cél-jaim vannak és ezzel csak el akartam terelni a figyelmet. Ki kell jelentenem, hogy minden utógondolat nélkül mondtam azt, hogy Vázsonyi nem jöhet be a városházára. Sohasem volt arról szó, hogy Vázsonyi nem jöhet be a városházára. Sohasem volt arról szó, hogy megszervezett tömegekkel jövek Budapestre. Ki kell jelentenem, hogy semmiféle ilyen szervezkedésben nem veszek részt. Fegyveres szuverenitáskedéstről nem tudok, csak azt tudom, hogy ha vagynak fegyveresze, Hadseregünknek nincsen annyi puskája, mint amennyire szüksége volna. Könyvműsége tehát arról beszélni hogy mi fegyverezünk, mert egyrészt ez a híresztelés az országban nyugtalanságot kelt, másrészt pedig rátereli a figyelmet Magyarországra.

Megint idejönnek a külföldi missziók — kutatnak és keresnek és meg azt is elveszik tőlünk, amit nekünk adtak. Politikai izléstelenységnek kell tehát minősíteni azt az eljárást, hogy Albrecht királyi herceg személvét is belevonták a vitába.

Wild József ugyan nem említette, csak alludált arra, hogy egy verbeli királyi érdekében akartuk ezt a puccsot megcsinálni.

A Reggel c. lap azonban már címében közölte, hogy Albrecht puccs készűl. Felszólalásom elején már arra az álláspontra helyezkedtem, hogy a királypuccs utból való felvetése a keresztény gondolat veszélyeztetését jelent. Ijeszti egyrészt a zsidóságot és a baloldalt másrészt a legitimistákat akaria szembeállítani a szabad királyválasztókkal.

Hassai: Bennünket nem lehet meg-ieszteni.

Gömbös: Nem arról beszélök, hogy megijedne-e vagy sem, de az volt a tendencia, hogy szétbontsák a keresztény falakat.

Ha nem a kormány adta a felhatalmazást, ha a párt nem tudott erről a nyilatkozatról, kérdem nem pahologikus tünge-e, ha valaki akét három év óta magyar állampolgár és nincs tisztában azzal, hogy mi a magyar helyzet. Valaki, aki nem érthet meg bennünket talán azért mert sok energia van benne, talán azért mert szolgálatot akar tenni a kormányval — bár nézetem szerint senki sem tesz szolgálatot — megnehezítette a helyzetet úgy belpolitikailag, mint külpolitikailag. Ő azt mondotta, hogy aki haragszik, annak nincs igaza. Kijelentem, hogy politikailag nem haragszom rá, mert naivitásnak tartom az egész beállítást. Mint képviselő azonban haragszom rá, mert ilyen feminista hisztérikus emberekkel nem tudom, hogy miképpen viselkedni.

Ezután napirend szerint áttérnek a **févárosi törvényjavaslat fölvtatólagos tárgyalására.**

Első felszólaló **Propper Sándor.** Beszéde elején a kormány válságáról szóló híreket említi meg. Azt mondja Gömbös nyilatkozata, a miniszterelnök támadó válasza és Viczián felszólalása szoros összefüggésben egy célt akarnak szolgálni, elakarják terelni az érdeklődést a kormányválságról.

Buzakölcsönt keres ügyfelei részére dr. Balázs-bank, Plac-utca 89

A keresztény gazdasági párt részéről folytatónak közbeszólnak mire a szociáldemokraták zömében a török ki-

Reisinger és Lendvai szócstába keverednek, amelynek során Reisinger azt kiáltja Lendvai felé: Rongv gazember, csirketogó.

Az elnök Reisingert rendreutasítja, majd Lendvai egyik utóbb közbeszólasa miatt.

Az elnök ezután napirendi javaslatot tesz. Javasolja, hogy a legközelebbi ülést holnap tartassák és ezen folytassák a fővárosi törvényjavaslat vitáit.

A többség az elnök napirendi javaslatát fogadja el.

Most Szabó József interpellációja következett. Kijelenti, hogy mivel a tisztviselőkérdéssel részletesen kíván foglalkozni és mert erre nézve még tárgyalások vannak folyamatban, kéri a Házat, hogy interpellációját elhalasztassa.

A Ház ehhez hozzájárul.

Ezután az elnök az ülést 3 órakor beárta.

A háztulajdonosok indokolt esetben részletfizetési kedvezményt adnak.

A háztulajdonosok országos szövetségének elnöksége kijelentette, hogy a részletfizetés kedvezményét csakis egyes méltányos esetekben lehet megadni. E célból felhívással fordul a háztulajdonosokhoz, hogy olyan esetekben, amikor méltányosnak látszik a részletfizetési kedvezményt lehetőleg adják meg.

Szabóné Nógáll Janka állapota súlyos.

Mint részvétellel értesülünk Szabóné Nógáll Jankát az ismert nevű írónőt agyszélhűdés érte. Állapota válságos.

Megjelent a takarékpénztári bizottság létesítéséről szóló kormányrendelet.

A hivatalos lap mai számában közli a takarékpénztári bizottság létesítéséről szóló kormányrendeletet. Hiteles helyről származó információk szerint Bethlen István gróf miniszter elnök már véglegesen döntött, olyképpen, hogy Hadik János grófot fogja az elnöki tiszttség betöltésére felkérni és amennyiben ő nem vállalja, a miniszterelnök Teleszky Jánossal fog érintkezésbe lépni.

Berlinben már tél van.

Berlinben már megkezdődött a tél. A legutóbbi napokban már többször volt fagy. A fákát is ellepte a dér. A hőmérő -2 fokot mutat.

Testnevelési gyűjtés Hajdúvármegyében és Debrecen városban.

A m. kir. Vall. és Közokt. Miniszter ur rendeletével és a belügyminiszterium engedélve alapján gyűjtés indult meg az ifjúsági testnevelés kiadásainak részbeni fedezésére, mely eddig is már szép eredménnyel járt. Átánlatos lenne azon indítványunk a követése, mely szerint minden hold birtoklása és bérlete után egy vagy legalább egy fél kilogramm buza, minden kereskedelmi vagy ipari alkalmazott után 100.000 korona értékével járultatnék ezen hazafias szent, felekezeti és osztály különbség nélkül minden polgárnak érdekét képviselő cél előmozdítására.

Hogy nemes célokért lelkesülők még nem veszték ki mutatja a régebbi gyűjtéseknél elért eredmény, mely szerint az első felkérésre Pusztokladányban Tiszá Imre földbirtokos 5 mm buzát, Baumazvárosban gróf Semsey László földbirtokos 1.000.000 koronát, Lichtschein Dezső földbirtokos 500.000 koronát, Kisfaludy Arpad és Károly földbirtokos 300.000-300.000 koronát és Lukrits Károly eszper-nébános 150.000 koronát ad-mánvoztak.

Mostani gyűjtésünknel a 100.000 koronát meghaladó jegyzékek hírlapilag szintén közölve lesznek.

Éladó Halápon
15 katasztrális hold szántó föld, tanyával, görével, istállóval. - Nagycsere állomástól gyalog negyed óra járásnyira. Épületekkel együtt azonnal birtokba vehető. Ára kat. holdankint 35 méter-mázsza rozs. Felvilágosítást nyújt dr. Nagy István és lovag Berks Lajos ügyvédek irodája, Szent Anna-u. 8.

Rendelet jelenik meg arról, hogy a lak- és üzletbérek 15-éig fizethetők.

Budapest, okt. 28. A nemzetgyűlésnek a szanálási törvények végrehajtását ellenőrző bizottsága ma délután Ivády Béla elnöklétével ülést tartott és ezen az 1924 évre kivetendő jövedelem és vagyonadóra vonatkozó rendeletet tárgyalta.

Vázsonyi Vilmos azt kérdezte a kormánytól meg megtörtént-e az előkészítő lépések a kincstári házhazsonrészesedésnek progresszív lakásadóvá való átalakításában. Arra kérte a kormányt, hogy a novemberi házbérfizetésnél engedje meg a részletekben való fizetést és arra kérte a kormányt, hogyha ez nem volna lehetséges legalább november 15-ig adjanak halasztást.

Payer Károly csatlakozik az indítványhoz, majd kijelenti, hogy nem tartja indokoltnak továbbra is a 17000 szorzószámot kéri annak leszállítását. A munkanélküliség leküzdésére szolgáló

segélyekre nézve bizonyos összegek folyosítását kéri a kormánytól.

Yass József népielőli miniszter kijelenti hogy a mostani lakberek nem jelentenek nagyobb hozadékot a békebeli béréknél, mert a november elsején fizetendő összeg a békebeli házbérnek csak 15 százalékát teszi. A november 15-ig való fizetés lehetőségére nézve a közeli napokban megjelenni a rendelet.

Bud János miniszter kijelenti, hogy a 17000 szorzószámot, amely csak az adott viszonyok hatása alatt jött létre, nem lehet eleíteni, mert az erős kiadási többletet jelentene.

A bizottság ezután áttért a jövedelmi és vagyonadóról szóló rendelet részletes tárgyalására.

A bizottság mai ülését ezután az elnök berekesztette.

Pénteken temetik Budapesten az olasz harc-térről hazahozott hősi halottakat.

Budapest, okt. 28. Az olasz és magyar kormányok között 20 hősi halott kölcsönös és ingyenes hazaszállítására létrejött egyezmény alapján Olaszországból e hó 31-én, pénteken 18 hősi halottunk érkezik haza. A hősi halottak földi maradványait e hónap 31-én, délután 11 órakor adták át a Keleti pályaudvar érkezési oldalán, fogadótárat utánpótló keretében hozzátartozóiknak. Az érkező hősi halottak névsora a következő:

Szencsánvi Adorján őrnagy, Blum József százados, Veeber Alfréd fregatt hadnagy, Antal László, Gasparik Béla, Gasztónyi Sándor, Karlovsky Sándor főhadnagyok, Jálík Ferenc, Schreiber Tibor, Szirmai József, Vigádi Virgíli hadnagyok, Vágner József hadapród, Cinkai Jenő ezredes önkéntes szakaszvezető, Tóth János, Berkovics Sándor, Groszmann Miksa és Schwarcz Mózes és Varga István közvezetők.

A házzabályrevízió előterjesztésére kiküldött bizottság ülése.

Budapest, okt. 28. A házzabályok revíziójának előkészítésére kiküldött bizottság tegnap délután ülést tartott. Az ülésen megjelent Bethlen István gróf miniszterelnök is. A bizottság elnöke Kenéz Bélát, alelnökévé Ernszt Sándort előadójává Eorffy Imrét, helyettes előadójává báró Kaas Albertet és Rubinek Istvánt választották meg.

Eorffy Imre előadó rámutatott arra, hogy a házzabályokban három szempontnak kell érvényesülnie:

1. A szőlés és kritika szabadságának.
 2. A tanácskozási köpesség biztosításának.
 3. A munkaképesség biztosításának.
- Ebből a három alapelvből midulva ki, egy egészséges kompromisszumon kell felépülni a házzabályoknak.
- A magyar házzabályokban történelmi okoknál fogva ez az egészséges kompromisszum nem átlálható fel, mert

ha az egyes képviselőknek teljes korlátlan vélemény szabadságot adnak, ez végeredményben nem más, mint a képviselő egyéni fogak felébe helyezése a törvényhozás hivatásának. A tanácskozási köpesség biztosítása csak úgy lehetséges, ha a különböző ellentétes álláspontok kifejezése időbelileg korlátozott. A Ház munkaképessége megköveteli, hogy adott esetben magasabb állami közérdekű a törvényhozás tárgyalásvá tett anyag megszabott időn belül elintéztessék. A választóigogul való iunktimot nem találja fel a külföldi házzabályok történetében. Ismerteti azokat a különbségeket amelyek az 1908 és 1913 évi házzabályok között vannak. Hangsúlyozza, hogy a javaslatok a kivezetési rendszabályok tekintetében egyáltalán nem térnek el az 1913 évi házzabályokra vonatkozó rendelkezésektől.

A pénzügyminiszter legújabb rendelete.

Budapest, okt. 28. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok alkalmazottainak 1924 évi illetményei után járó nyugta illetékről. A rendelet szerint a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok, társaságok és intézetek a hivatalnokok, altisztek, szolgák stb. 1924 évi járandósága után nyugtáitellék címen az

1924 év egész folyamán kifizetett összes járandóságai együttes összegének 15 százalékát tartoznak az aranykoroná 1924 évi átlagos értékének alapulvétele mellett 1925 január végéig befizetni. Az aranykorona 1924 évi átlagos értékviszonyát a miniszter 1924 december havának végén fogja megállapítani.

A kisantant hat milliós hadserege.

Róma, okt. 28. A Piccolo prágai jelentése alapján rövid statisztikai tájékoztatót közöl a kisantant hadi erejéről. Eszerint Csehország békebeli létszáma 150 ezer ember, míg há-

boru esetén 1 millió felfegyverzett ember felett diszponál. Jugoszláviának jelenleg 135 ezer embere van fegyver alatt és háboru esetén hadserege eléri az egy milliót. A román

kontingens jelenleg 125 ezer ember és ez a létszám háboru esetén 2 millió 400 ezerre emelkedik. A kisantant hadierőjének eme statisztikájánál az említett lap szerint Lengyelország is szerepelt, amely békében 200.000, háboru esetén 2.000.000 emberrel rendelkezik. Lengyelországot beleértve a kisantant jelenleg 640.000 fegyveres ember felett diszponál, míg háboru esetén 6 milliós hadserege lenne.

Sok bőrt csempésztek a Dunántulra.

A dunántúli börtönök néhány hét óta arra a kellemetlen tapasztalatra jutottak, hogy készítményeiket nem tudik eladni. A börtönök egyik csapására megszüntették vásárlásaikat. A gyárak kutatni kezdték ennek okát és sikerült megállapítani azt, hogy Ausztriából hetek óta nagy mennyiségű készbőrt csempésznek a Dunántulra. Ezek a szállítmányok természetesen annival könnyebben konkurrálhatnak a börtönök árúival, mert nem fizetnek vámot. Az egész dunántúli börtönpart vásárlás helyzetbe sodorta ez az árucsempészet és értesülésünk szerint a gyárak a budapesti kereskedelmi és iparkamarához és a Gváriparosok Országos Szövetségéhez fordultak orvoslás végett.

Változás a Debrecen—nyirbátóri vasut közlekedésében.

Értesítjük a t. utazóközönséget hogy f. évi november hó 1-ső napjától kezdődően Debrecen máv. előtér és Nyirbátor állomások között további intézkedésig a 12 és 13. számú személyvonatokat, melyek eddig csak hétfő és csütörtöki napokon közlekedtek, naponta fogjuk közlekedtetni. Ezen időtől kezdve, tehát Debrecen és Nyirbátor állomások között a következő személyvonatok fognak közlekedni:

11. sz. vonat indul Nyirbátorból 3 óra 50 perckor, érkezik Debrecen máv. előtér állomásra 6 óra 57 perckor.

Csatlakozik Nyirbátor állomáson a Mátészalka felől 3 óra 38 perckor érkező 6129. sz. személy Nyiradonban az 5 óra 40 perckor Nagykovács felé induló 6367. számú személy és Debrecenben a 7 óra 10 perckor Budapestre induló 1707. sz. gyorsvonathoz.

12. sz. vonat indul Debrecen máv. előtér állomásról 4 óra 19 perckor, érkezik Nyirbátor állomásra 7 óra 55 perckor.

Csatlakozik Debrecen állomáson a Budapest felől 3 óra 30 perckor érkező 1720. sz. Nyirbátorban a 8 óra 36 perckor Mátészalka felé induló 6122. sz. személyvonathoz.

13. sz. vonat indul Nyirbátorból 15 óra 54 perckor, érkezik Debrecen máv. előtér állomásra 19 óra 39 perckor.

Csatlakozik Nyirbátor állomáson a Nyiregyháza felől 15 óra 39 perckor érkező 6124. sz. személyvonathoz. Debrecen állomáson a 20 óra 40 perckor Nyiregyháza felé induló 1706. z. gyorsvonathoz és a 22 óra 20 perckor Budapest felé induló 1719. sz. személyvonathoz.

14. sz. vonat indul Debrecen máv. előtér állomásról 14 óra 35 perckor, érkezik Nyirbátor állomásra 18 óra 03 perckor.

Csatlakozik Debrecen állomáson a 12 óra 06 perckor Budapestre érkező 1702. számú gyors a 14 óra 20 perckor Budapestre érkező 1712. sz. személy és a Nyirbátorból 14 óra 07 perckor érkező 2425. sz. személyvonathoz. Nyirbátorban a 18 óra 47 perckor Mátészalka felé induló 6126. sz. személyvonathoz.

Egyszerűleg olyan intézkedéseket léptetünk életbe, melyekkel a 6 óra 57 perckor Debrecenbe érkező 11. sz. személyvonatnak a 7 óra 10 perckor Budapestre induló 1707. sz. gyorsvonathoz való csatlakozási lehetőségét előmozdítjuk.

Az üzletigazgatóság.

Kitünő rizling bor 1 liter 16.000
Szegedi mosó szappan 1 kg. 13.600
Angol szappan illatos (óriás) 1 drb. 7000
Makaróni 1 kg. 14.400
Ecet esenc 1 liter 6800

valamint az összes fűszer, csemege és ital áruk legolcsóbb beszerzési forrása a
„HANGYA“
Főüzlet: Rózsa-utca Tiszapalota
Fiók üzletek: a város minden részében.

Halló! Figyeljen ide!
Mészáros-féle műköszörüldét el ne kerülje!
Borotva élezések 18-25-ig, ollók 8-30-g, hajvágó gépek 25-30-ig, konyhakések 8-12-ig, hentes kések 6-15-ig, bárdok 20-35 ezer koronáig, zsillet élezés 1500 korona.
Minden e szakba vágó tárgyak műköszörülését felelősséggel vállalom
A n. 6. közönség szíves pártfogását kérve
Mészáros István
Hunyadi-utca 14. szám.

Zürichi zárlat: Páris 2720, London 2343 és egyenlő, Newyork 520, Milánó 2246, Brüsszel 2500, Hollandia 20480, Berlin 123 és fél, Bécs 73 és egyenlő, Szófia 380, Prága 1550, Varsó 100, Budapest 68, Bukarest 290, Belgrád 755.

Terménytőzsde zárlat: Míg a takarmánycikkekben változatlan irányzat utott kifejezésre, addig a kenőmágyvak jelentősen szilárdultak. Különösen buza, amelynek ára 10.000 koronával emelkedett a tegnaphoz képest. Ezt az áremelkedést főleg az amerikai piacok irányzatának hatására vezetik vissza. Másrészt a belföldi kínálat tartózkodásával magyarázzák. A rozs tegnaphoz képest 2500 koronával drágult.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 4575-4625, egyéb 4550-4600, 78 kilós tiszavidéki 4650-4700, egyéb 4625-675, rozs 4300-4325. Többi változatlan.

Utőtőzsde: Az irányzat tartott. Salgó 495-500, O. Hitel 170, M. Hitel 448, Nova 149, Bur 285, Ganz Danub 2120, G. villamos 1120, Fegyver 920, Kőszén 2900, P. Hazai 2925, Ker. bank 1085, Gergia 350.

Ferencvári sertés: Nyiltvási maradvány 825, érkezett 190, eladatott 190, Zártvási maradvány 45, érkezett 44, eladatott 20. Árak: könnyű 26-27000, nehéz 26500-275000.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizapiacokról: Angol font 342000-348000 cseh korona 2259-2278, dinár 1082-1103, dollár 76100-76660, lej 425-434, léva 554-562, lira 3276-3311, német birodalmi márka 18090-182257, svájci frank 14630-14775, hollandi forint 29865-30120, dán korona 12890-13430, svéd korona 20130-20200, norvég korona 10995-10880, belga frank 3672-3682, Amsterdam 30165-30320, Belgrád 1102-1108, Berlin 18190-18290, Bukarest 430-435, Brüsszel 3682-3702, Kopenhága 13090-13165, Krisztiania 1095-10955, London 34500-347000, Milánó 3296-3316, Newyork 76600-77000, Páris francia frank 4006-4036, Prága 2279-2291, Szófia 559-563, Stockholm 20380-20890, Bécs osztrák korona 10785-10845, Zürich 14730-14805.

Nyiltér.

Nem olcsón, hanem ingven

Készítem ruháját vagy ingven adok egész öltönyt, télikabátot, kosztumot stb. annak kinek rendelő száma sorsolás alapján kir. közlegvő jelenlétében kihuzatik. Eldig szerencsések Huszti B., Fehér K., Schirff L., Polgár I. urak. — A mai naptól a női szabóságban a francia munka vezetését Fülöp Gizella vezzi. Egy ruha munkadíja 100.000 kor. Kosztumot, kárpent, selyem ruhát és férfi zítönyöket havi részletfizetés mellett is készítek.

Tegdes János, női és férfiszabó, Péterfia utca 42. sz.

Mit hirdetsz az ingóság közvetítő?

Hatvan utca 1., ref. püspöki bérpalota, az udvarban.

Telefon 11-99. Telefon 11-99.

Endre Margit iparművész nő csodaszép vázainak kiállítása.

Vendéglősök korcsmárosok, kávéosok, cukrászok figyelmébe!

Márványlappos asztalok, gázkályá, újságrámák, cukrászkecskék teljes berendezéssel, nagy asztali spór a legújatnyosabb áron eladók. Páratlan vételi alkalom.

Megvételre ajánlunk: Valódi keleti perzsa szőnyegeket, fürdőkádakat, szobagőzfűzőket, üzleti kasszát, ebédlő, asztalokat gyermekszékét, gyermekkoszort, szeneskannákat lapáttal, parázstogóval, gyönyörű mázokövesdi himzések, terítőket, párnadiszkeket, valódi velencei csipkéket, mester és iskolahegedűket antik kakukos órákat, szép, fa és petróleum kályhákat, színházi látosveket, szentképeket, szobrokat, szépirodalmi és iozsi könyveket, villanylámpákat, villanyluztereket, virágállványokat férfi és női gyermekruhákat, télikabátokat, cipőket, gyermekjátékokat és mindenféle ingóságokat.

Keresünk megvételre: Férfi és női télikabátokat, gyermekjátékokat, koszoslyákat, gyermekágyakat, gyermekkoszikat, szőnyegeket és mindennemű ingóságokat.

Részletfizetere is módunkban van eladni: két örökbecsű könyv és iratszék-rőnyi antik ásvakát, szekrényeket, antik komótokat, hencsereket, állóújkört, schöberágyakat, Butorosztályunk vesz, eadó, cserél, bizományi eladárs vállal butorokat!

Allandó kiállítás és eladás Endre Margit a kiváló iparművész nő csodaszép vázából!

Jól jegyezze meg: Ha bármit venni, vagy eladni akar mindenk előtt lőjön el az Ingóságközvetítőbe! Milliőkat spórolhat meg! Fele áron vásárolhat mindent.

Hajdusági férfi RUHAHÁZ vásárheti Reklám árjegyzéke:

Gummikabátok K 330.000

Bőr kabátok K 1.100.000

Átmeneti raglánok K 800.000

Fekete hosszú téli kabátok plüss bélésel K 1.300.000

Félhosszu szőrmés bundák K 1.200.000

Félhosszu télikabátok meleg bélésel K 650.000

Városi bundák vatein bélésel K 1.700.000

Férfi öltönyök, tartós minőség K 700.000

Divat nadrág K 280.000

Gyapju brices nadrág K 350.000

Gyermek ruhák K 300.000

Ezen árak csak a vásárhét alatt érvényesek. — A cégre kérem ügyelni! **Hajdusági** férfi ruhaház, PIAC-UTCA 67.

Tisztviselők, munkások és főiskolai halgató urak 15% kedvezményben részesülnek.

Apró hirdetések.

Levelezés.

„Törökvő” feligére levél van a kiadóhivatalban. 8177

Ajánlat.

Szilvórium törköly seprő, barack, kiűstön főzött kitűnő nálinka van kedvező árban, üvegezve, kimérve és poharaként Királynál kaphatók. Dégenfeld-ter 11. 117

Cognac kimérve és üvegezve nagy választékban Királynál kapható. Egy nagy üveg cognac 36.000 korona. Dégenfeld-ter 11. szám. 119

Likörök. A legjobb gyártmányu, edesített italok: Koantró császárkörte, vaníliás, unikum stb. üvegezve és kimérve Királynál olcsón kapható. Dégenfeld-ter 11. sz. 118

Tea-rumok üvegezve és kimérve legolcsóbb árban Királynál. Dégenfeld-ter 11. sz. 116

Király kávéi mégis a legjobbak, állandóan friss porköles. Dégenfeld-ter 11. szám. 115

A legjobb aromás, zamatos kávék frissen porköleve Királynál kaphatók. Dégenfeld-ter 11. 130

A kávé Királynál a vevő előtt porkölvő. Dégenfeld-ter 11. szám. 114

Üi üzletmegnyitás Zenés hurkaestély november 1-én Baross utca 2. szám alatt Pesti János. 8149

Önkéntes árverés. Epreskert utca 11. számú házastélek, amelyen üzlethelyiség, valamint azonnal beköltözhető három szoba, mellékhelyiségekkel, pince stb. továbbá 1223 négyzetöl méterdelmé gumóesős a Boldogkörtben, folyó évi október hó 30. napján délután 3 órakor dr. Pécsi Sándor ügyvéd irodájában (Werbczy utca 4) tartandó önkéntes árverésen el fog adatni. Ezen ingatlanok külön, esetleg az üzleti berendezés is eladók. 8143

Burgonya K 1400 nagyban, Steinberger, Simonffy-utca 74 8160

Intelligens fiatal keresztény uriaszony házvezetőnek — vagy anyahelyettesnek elmenne vidékre. Cim a kiadóban. 7653

Megbízható asszony gazdálkodásba járatos, gazdaszónynak menne falura vagy tanvára. Kar-utca 44. balra. 8150

Csizmaszárba használni szokott erősebb papír olcsón kapható kilónként a kiadóhivatalban. Kossuth-utca 3. szám, első emelet. x

Akadémiai hallgatónak butorozott szoba nov. 1-re kiadó. Rákóczi 32. 8155

Telefonok. villamoscsengők, villamos orvosi műszerek, de legújított, fesszerek, — legkomplicáltabb műszerek, gépeket gyárt, javít vesz, elad, cserél, villamos anyagok, gépek, izzó lámpák a legolcsóbb napon árban Földvárnál, Debrecen, I. Elektrotechnikai gyár, Széchenyi u. 55. szám, Telefon 168. 69

Különbejárati butorozott szoba elsőszobával azonnal kiadó. — Kossuth-u. 61. I. em. 8185

2¹/₂ hold szőlő drótháló kerítéssel és épülettel közvetlenül a város alatt **eladó.** Kegyes sírkórártár Plac 58

Kiadó különbejárati utcai butorozott szoba. Cim a kiadóban. 8171

35 milliót fedezetre kölcsön adok. Cim a kiadóhivatalban. 8172

Villamos berendezéseket és javításokat legjobban Fazekas készít Plac utca 43. Telefon 5-67. Tanulók felvételnek! 8170

Butorozott szoba kiadó Bethlen utca 76. 8173

Egy udvarnyitól szoba használatra elcsereendő — Homok u. 61. 8169

Különbejárati butorozott szoba központban kiadó. Ellátással is. Cim a kiadóhivatalban. 8166

Tűzifa és porosz szén legelőnyösebben beszerezhető. Erdélyi tűzifabehozatalnál. Fűrdő-u. 2. Tel. 10-93. 128

Válogatott hagyma, rozsa krumplicsapat m. mázsája 130 ezer korona. Honvéd-u. 44. sz. 8184

Tízmillió koronát kölcsönzők ingatlanra. Cim a kiadóban. 8183

Crysanthemum nagyfeű és bokros, cseprengőként is olcsón kapható. Méliusz-ter 13. 8180

Egy butorozott szoba férfi részére kiadó. Magos-u. 7. 8196

Juánvos árak mellett készíti mindenféle női ruhákat. Tanuló leányokat rövid tanulási időre varrni, szabni tanít Papp Erzs. Vig kedvű Mihály-utca 32. szám. 8175

Egy butorozott szoba kiadó. Nyomatató-utca 22. 8179

Kiadó üzlet, bank, vagy iroda céljaira a Kossuth-utca 7. sz. udvari földszínién, két teremből álló huszméer modern parkettes helyiség, a Kossuth-utca 9. sz. ház I. emelén három teremből álló modern parkettes helyiség. Ertekezni Kardos László cégnél. 8187

Egy mő lakást kaphat, esetleg ellátással. Cim a kiadóban. 8187

Egy két ágyas butorozott szoba kiadó. Szentanna 41. 8178

Kiadó a Csankó kertben 3 kh. kertiföldem, megfelelő épületekkel. Ertekezni: Kardos László cégnél. 8188

Árverés önkéntes árverésen eladom Homokkert Kiss Aron-u. 12. sz. házamat. All 2 szoba, konyha, kamara, pince előszoba, 1200 négyzetöl konyhakertből. Árverés 30-án, csütörtökön délután 2-3 óra között. 8191

Kereslet.

Hulladék ölmot bármilyen mennyiségben vesz a kiadóhivatal. Cipezések eladó. raktári munkára felvételnek Deák Ferenc u. 21. szám. 8145

Aranvat ezüst, briliánsat, hamisfogakat vesz Steiner Mihály. Hatvan 2. szám I. emelet. 1

Belarónó idősebb asszony vagy leány a délutáni órákig kerestetik Sestakert Pároszlav u. 28. sz. 8098

Aranvat ezüst, briliánsat, hsz nált műfogakat vesz Arban veszünk. Óra és ékszer javítások! szakember eszközöltetnek. — Stazsik és Blattner. — Csádó 12. sz. 5277

Egy cipészszegéd állandó munkára felvétetik Eötvös utca 37. 8174

Jó munkás csizmadia segédet felvesz Kóna Sándor Kinnizi utca 5. Csankó kert. 8167

Tiszta modern házban egy tágas szoba, előszoba konyha, kamarás lakást keresek főberletre vasúthoz közel, esetleg belvárosban november elsejéig. Lelepet fizetek, közzétítt díjazok Ajánlatot kérek Verbőci utca 8. szám, baira Borbély Tibor. 8168

Kocsisok jó fizetéssel azonnal felvétetnek Teleki-utca 100. szám. 7711

Jó munkás cipészszegéd felvétetik. — Bathváni-u. 12. cipész üzlet. 8185

Megbízható szakácsné és szobaleány felvétetik Péterfia 48. utcai emelet. 8181

Különbejárati tiszta butorozott szobát keresek. Cimeket „Bölcsész” feligére a kiadóba 8192

50 milliót vagy ennek megfelelő buzát keresek, első helyi táblázásra. Cim a kiadóban. 8193

Egy kifutó leány felvétetik. Gasparik Ákserész. Hunyadi-u. 17. 8197

Kitűnő inar vállalatához néztes társ kerestetik. Cim a kiadóban. 8194

Eladás.

10x15 fényképezőgép, teljes fel szereléssel eladó. Cim a kiadóhivatalban. 7734

Prima íróasztalok, két millió koronáért kaphatók. Kovács Bertóvári. Darabos-utca 17. 128

Csövelőgar nitura 6-os, komplett, használható állapotban eladó. Cim a kiadóban. 129

Eladó Szent Anna utca 33. sz. ház. Megbízott Petrányi Plac utca 63. 129

Eladó a Vörösmarty 2. sz. ház beköltözhető lakással. 8147

Eladó egy 6 volt, 2 amp. dynamó. Egy fal. egy asztali induktoros telefon. Cim a kiadóhivatalban. 7345

Eladó Honvéd-u. 9-i. Viola-u. 1. nagytelki sarokház 2 szoba, konyha, istálló, sertésöl, iövüzi kut. Vétel esetén azonnal átadó. Ertekezni a helyszínen. 8182

Debrecenhez közel fekvő községben egy jó menetű malom harmada, esetleg fele eladó. Cim a kiadóban. 8176

Eladó 2 vagon Wohltmann burgonva. Ertekezni Kardos László cégnél. 8190

Eladó egy alig használt könyvnyű kocs. Cim a kiadóban. 8195